

Άρθρο της ΤΑΤΙΑΝΑΣ ΨΑΡΙΑΝΟΥ⁽¹⁾

Τα μακροχρόνια υπόλοιπα εμπορικών λογαριασμών δεν χαρτοσημαίνονται

Επομένως, θεωρούμε ότι συμβάλλουμε στη διευκόλυνση των επιχειρήσεων, αναφερόμενοι σ' ένα θέμα που χρήζει ανάλυσης και ερμηνείας και αντιμετωπίζεται συχνά, όπως είναι η χαρτοσήμανση ή μη των ανεξόφλητων υπολοίπων σε εμπορικούς δοσοληπτικούς λογαριασμούς (συνδεδεμένων ή μη εταιριών) που παραμένουν για μεγάλο χρονικό διάστημα σ' αυτούς.

Βάσει της Απόφασης 1353/2017 της ΔΕΔ Αθηνών, «όπως κρίθηκε με την απόφ. 284/1979 Διοικ. Εφ. Πατρών «η μη αναζήτηση από δικαιούχο χρεωστικού υπολοίπου εκ τόκων που προέρχεται από τόκους εκ δοσοληπτικού λογαριασμού μεταξύ συγγενών επιχειρήσεων, δε σημαίνει ότι το χρεωστικό υπόλοιπο που παραμένει αζήτητο, αποτελεί δάνειο, εφόσον από σχετική εγγραφή στα βιβλία ή από οποιοδήποτε άλλο στοιχείο δεν προκύπτει ότι συνήφθη σύμβαση δανείου μεταξύ των δύο συγγενών επιχειρήσεων (εις Π. Ρέππας, Φορολογία Χαρτοσήμου σελ. 581)»

Στην ίδια Απόφαση, αναφέρεται ότι «Επειδή, όπως έχει κριθεί (ΣτΕ 190/2009, ΣτΕ 6172, ΣτΕ 6170, ΣτΕ 4287/1995, ΣτΕ 2805/1994, ΣτΕ 1802/1993, ΣτΕ 725/1990), κατά την έννοια των διατάξεων αυτών, ερμηνεύομενων εν όψει και της εκ του ανωτέρω Κώδικα βασικής αρχής ότι σε τέλη υπόκεινται κατά κανόνα τα έγγραφα περί συνάψεως των συμβάσεων και όχι απλώς οι συνομολογούμενες συμβάσεις (ΣτΕ 1966/1998 7μελ., ΣτΕ 1368/1989, ΣτΕ 2230/1988, ΣτΕ 2746/1987), για την επιβολή ειδικότερα του υπό των ανωτέρω διατάξεων, τέλους χαρτοσήμου για σύμβαση δανείου, η εγγραφή στα βιβλία, ως αναπληρώνουσα το σχετικό έγγραφο περί δανείου, πρέπει να περιέχει όλα τα απαραίτητα στοιχεία της συμβάσεως του δανείου, ώστε από την εγγραφή αυτή και μόνο να προκύπτει η συνομολόγηση της συμβάσεως αυτής, χωρίς να επιτρέπεται να συναχθεί ότι συνομολογήθηκε σύμβαση δανείου από εγγραφές στα βιβλία που αναφέρονται σε άλλες σχέσεις (ΣτΕ 1666/1991, ΣτΕ 314/1987), έστω και αν αυτές λογίζονται ως δάνειο (ΣτΕ 1367-8/1989: ανώμαλη παρακαταθήκη). Δεν απαιτείται όμως να αναφέρεται η σχετική εγγραφή, ρητά, σε σύμβαση δανείου (ΣτΕ 73/1990). Εξάλλου, απαραίτητα στοιχεία της σύμβασης δανείου είναι, κατά το άρθρο 806 του Α.Κ., η δόση ορισμένου ποσού χρημάτων, με τη συμφωνία απόδοσής του. Συνεπώς, σύμφωνα με τις πιο πάνω διατάξεις, τα στοιχεία της συμφωνίας αυτής πρέπει να προκύπτουν είτε από τη σχετική σύμβαση είτε από την εγγραφή στα

(1) Η κ. Τατιάνα Ψαριανού είναι Partner της Εταιρείας Οικονομικών Συμβούλων και Ελεγκτών «Γραφείο Ψαριανού ΑΕ»

βιβλία του επιτηδευματία, η οποία «λογίζεται ως έγγραφον αποδεικνύον την σύμβασιν» (ΣτΕ 6172, 4287/1995, 2073/1989)».

Επίσης, στην παραπάνω Απόφαση επισημαίνεται ότι «...δεν συνιστά σύμβαση δανείου, χωρίς την ύπαρξη άλλων στοιχείων ο λογαριασμός προμηθευτή, καθόσον από τους λογαριασμούς αυτούς δεν προκύπτουν τα στοιχεία που απαιτούνται κατ' άρθρο 806 ΑΚ (ΣτΕ 1288/1989)».

Στην Απόφαση 132/2016, αναφέρεται ότι «...εσφαλμένως χαρακτηρίσθηκαν ως δάνειο τα υπόλοιπα των δοσοληπτικών λογαριασμών που τηρούσε με τις συγγενικές της εταιρείες, αφού αυτά προέρχονταν από τη μεταξύ τους συνεργασία και συγκεκριμένα από την πώληση των προϊόντων της, οι δε κινήσεις των λογαριασμών αυτών αφορούσαν καταβολές έναντι αξίας πωλουμένων εμπορευμάτων, στις οποίες δεν μπορούσε να προσδοθεί δανειακός χαρακτήρας...».

Επιπρόσθετα, στην ίδια Απόφαση του Συμβουλίου της Επικρατείας, αναφέρεται ότι «το δικάσαν διοικητικό εφετείο, αφού προηγουμένως, ερμηνεύοντας συνδυαστικά τις διατάξεις των άρθρων 15 παρ. 5 εδ. γ' του Κ.Ν.Τ.Χ., 12 του ν.δ/τος 3717/1957 και 806 και 830 του Α.Κ., διέλαβε αρχικώς την κρίση ότι σε τέλος χαρτοσήμου δεν υπόκειται ο οποιοσδήποτε τρεχούμενος δοσοληπτικός λογαριασμός, ο οποίος δύναται να κινείται από διάφορες αιτίες, αλλά μόνο ο τρεχούμενος δοσοληπτικός λογαριασμός που έχει ως αιτία δανειακή σύμβαση, δηλαδή αυτός που εμφανίζει την κίνηση συμβάσεως δανείου, για την υποβολή του δε σε τέλος χαρτοσήμου απαιτείται οι σχετικές με αυτόν εγγραφές στα βιβλία του επιτηδευματία να περιέχουν όλα τα στοιχεία που συνιστούν κατά νόμο την έννοια της συμβάσεως δανείου, χωρίς να επιτρέπεται πάντως να συναχθεί η συνομολόγηση τέτοιας συμβάσεως από εγγραφές που αναφέρονται σε άλλες έννομες σχέσεις».

Ακόμη, τονίζεται στην εν λόγω Απόφαση του ΣτΕ ότι «...ακόμα και αν από τις εγγραφές των ως άνω ποσών προέκυπταν τα στοιχεία της ανώμαλης παρακαταθήκης, κατά το άρθρο 830 του ΑΚ, τα ποσά αυτά δε θα υπάγονταν στο ένδικο τέλος, αφού...για την επιβολή του τέλους αυτού δεν αρκεί η προκύπτουσα από τις εγγραφές των βιβλίων της επιχειρήσεως σύμβαση να λογίζεται απλώς, κατ' άλλη διάταξη νόμου, ως σύμβαση δανείου, αλλ' απαιτείται οι εγγραφές αυτές να περιέχουν όλα τα στοιχεία που συνιστούν την, κατά το άρθρο 806 του ΑΚ, έννοια της συμβάσεως δανείου, την οποία (έννοια) σε κάθε περίπτωση, δεν καλύπτει εν προκειμένω μόνο το γεγονός της μη εισπράξεως για μεγάλο χρονικό διάστημα των μνημονευόμενων χρεωστικών υπολοίπων του ως άνω εμπορευματικού δοσοληπτικού λογαριασμού».

Από τους προαναφερόμενους Νόμους και Δικαστικές Αποφάσεις, συνάγεται ότι η παραμονή ανεξόφλητων υπολοίπων σε εμπορικούς δοσοληπτικούς λογαριασμούς (συνδεδεμένων ή μη Εταιριών) για αρκετό χρονικό διάστημα, δε συνιστά δάνειο και ως εκ τούτου δε χαρτοσημαίνεται.

Κυκλοφορεί από τις Εκδόσεις "ΤΟΤΣΗ"

ΜΙΛΤΙΑΔΗ Κ. ΛΕΟΝΤΑΡΗ

Οικονομολόγου - Εργασιολόγου

ΜΕΤΑΤΡΟΠΗ - ΣΥΓΧΩΝΕΥΣΗ - ΔΙΑΣΠΑΣΗ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ

Με το Ν.Δ. 1297/72 και το Ν.2166/93 και όλες τις νεότερες διατάξεις

ΑΝΑΝΕΩΣΤΕ ΤΗ ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΣΑΣ ΣΤΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ «ΛΟΓΙΣΤΗΣ»